

Rozprava o klenotech

Z kanonického páli do češtiny přeložila Ayya Vajira, říjen 2005

1. Yānīdha bhūtāni samāgatāni, bhummāni, vā yāni va antalikkhe.
Jakékoliv bytosti [zde] přítomné, [ty] v zemi nebo ty ve vzduchu,
Sabbeva bhūtā sumanā bhavantu, athopi sakkacca suṇantu bhāsitaṃ.
Ať jsou šťastny všechny bytosti, pak ať pečlivě naslouchají tomu, co bude řečeno.
2. Tasmā hi bhūtā nisāmetha sabbe, mettaṃ karotha mānusiya pajāya;
A proto všechny bytosti naslouchejte, dobrotivost rozvíňte k lidským bytostem,
divā ca ratto ca haranti ye baliṃ, tasmā hi ne rakkhatha appamattā.
které [vám] ve dne v noci obětiny přinášejí. A [právě] proto [je] pilně ochraňujte.
3. Yaṃ kiñci vittaṃ idha vā huraṃ vā, saggesu vā yaṃ ratanaṃ paṇītaṃ;
Jakékoliv bohatství zde nebo v jiném světě¹, nebo v nebi jakýkoliv klenot skvělý,
na no samaṃ atthi tathāgatena, idampi buddhe ratanaṃ paṇītaṃ;
není žádný s Buddhou srovnatelný. [A právě] tato věc [nalezená] v Buddhovi [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
4. Khayaṃ virāgaṃ amataṃ paṇītaṃ,
Vyhasnutí, vystřízlivění, nesmrtelnost, dokonalost,
yadajjhagā sakyamunī samāhito;
to je [Nibbána], ke které došel usebrané myslí Vznešený mudrc z klanu Sakyů.
na tena dhammena samatthi kiñci, idampi dhamme ratanaṃ paṇītaṃ;
Není nic s Dhammou srovnatelné. [A právě] tato věc [nalezená] v Dhammě [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
5. Yaṃ buddhaseṭṭho parivaṇṇayī sucim, samādhimānantarikaññamāhu;
Tu skvělou věc [Dhammu], kterou Buddha celou vyložil, tu soustředění [mysli] hned následuje,
samādhinā tena samo na vijjati,
[a] proto není nic rovného [tomu] soustředění [mysli].
idampi dhamme ratanaṃ paṇītaṃ;
[A právě] tato věc [nalezená] v Dhammě [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
6. Ye puggalā aṭṭha sataṃ pasatthā, cattāri etāni yugāni honti;
Těch osob [v počtu] jedno sto osm chválených [Moudrým], čtyři těch [osob] dvojice jsou.
te dakkhiṇeyyā sugatassa sāvakā, etesu dinnāni mahapphalāni;
Tito [jsou] způsobili k obdarování Buddhovi žáci, co jim [je] darováno velké plody [přináší].
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

7. **Ye suppayuttā manasā dalhena, nikkāmino gotamasāsanamhi;**
Ti dobře zakotvení [v Dhammě], s myslí pevnou, svobodní od žádostivosti, v řádu Gotami.
te pattipattā amatam vigayha, laddhā mudhā nibbutim, bhuñjamānā.
Ti dosáhli cíle do nesmrtnosti vstoupením, dosažením svobodným ze štěstí se těší.
idampi saṅghe ratanam paṇītam,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
8. **Yathindakhīloⁱⁱ pathavissito, siyā, catubbhi vātehi asampakampiyo.**
Tak jako Indův post do země zapuštěný čtyřmi větry neotřesitelný
tathūpamaṃ sappurisaṃ vadāmi, yo ariyasaccāni avecca passati;
Říkám, [že] zrovna tak [neotřesitelný] je člověk dobrýⁱⁱⁱ, který [čtyři] ušlechtilé pravdy poznal a vidí.
idampi saṅghe ratanam paṇītam,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
9. **Ye ariyasaccāni vibhāvayanti, gambhīrapaññena sudesitāni;**
Ti vznešené pravdy jasně pronikli, s pronikavou moudrostí dobře vysvětlené,
kiñcāpi te honti bhusaṃ pamattā, na te bhavaṃ atṭhamamādiyanti;
jakkoliv [mnoho] oni jsou-li často leniví, oni v osmé existenci nepokračují.
idampi saṅghe ratanam paṇītam,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
10. **Sahāvassa dassanasampadāya, tayassu dhammā jahitā bhavanti.**
Společně s dosaženým vhladem tři skutečnosti zanechány byly.
sakkāyadiṭṭhī vicikicchitaṅca, sīlabbatam vāpi yadatthi kiñci.
Klam já, pochybovačnost a lpění na pravidlech a prázdných obřadech.
Catūhapāyehi ca vipparamutto, chaccābhiṭhānāni, abhabba kātum;
A před čtyřmi světy utrpení je v bezpečí, šesti smrtelných činů spáchání [je] neschopen.
idampi saṅghe ratanam paṇītam,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
11. **Kiñcāpi so kamma, karoti pāpakaṃ, kāyena vācā uda cetasā vā.**
Jakýkoliv zlý čin on učiní tělem, mluvou nebo myslí,
abhabba, so tassa paṭicchadāya, abhabbatā diṭṭhapadassa vuttā.
zastírání takového [činu] on [je] neschopen. Řečeno: [tato] neschopnost [je toho, kdo] Nibbānu uzřel.
idampi saṅghe ratanam paṇītam,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

12. Vanappagumbe yatha, phussitagge, gimhānamāse paṭhamasmim, gimhe.
Stejně tak jako je les rozkvetlý v korunách [stromů] v prvním měsíci léta v teplém období,
tathūpamañ dhammavarañ adesayi, nibbānagāmiñ paramañ hitāya.
Zrovna tak [Vznešený] Skvělou nauku vyložil, [která] k Nibbāně vede pro vyšší dobrodiní.
idampi buddhe ratanañ paṇītañ,
[A právě] tato věc [nalezená] v Buddhovi [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
13. Varo varaññū varado varāharo,
Vznešený, znalec vznešeného, dárce vznešeného, příjemce vznešeného,
anuttaro dhammavarañ adesayi;
nepřekonatelný ve výkladu Vznešené nauky
idampi buddhe ratanañ paṇītañ,
[A právě] tato věc [nalezená] v Buddhovi [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
14. Khīṇaṃ purāṇaṃ nava natthi sambhavañ, virattacittāyatike bhavasmiñ;
Vyhasnutím minulého nového není zrodu, mysl prostá budoucího nastávání;
te khīṇabījā avirūhichandā,
Ti [kteří jsou] bez semene existence, [jejich] žádosti zanikly,
nibbanti dhīrā yathāyañ, padīpo.
jako sfouknutím [plamene] lampy se moudří vášní-prostí stali.
idampi saṅghe ratanañ paṇītañ,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

A bytosti promluvíly:

15. Yānīdha bhūtāni samāgatāni, bhummāni vā yāni va antalikkhe;
Jakékoliv bytosti [zde] přítomné, [ty] v zemi nebo ty ve vzduchu,
tathāgatañ devamanussapūjitañ. buddhañ namassāma suvatthi hotu.
Probuzeného bozi a lidé v úctě mají. Buddhu uctíváme. Ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
16. Yānīdha bhūtāni samāgatāni, bhummāni vā yāni va antalikkhe;
Jakékoliv bytosti [zde] přítomné, [ty] v zemi nebo ty ve vzduchu,
tathāgatañ devamanussapūjitañ, dhammañ namassāma suvatthi hotu.
Probuzeného bozi a lidé v úctě mají. Dhammu uctíváme. Ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
17. Yānīdha bhūtāni samāgatāni, bhummāni vā yāni va antalikkhe;
Jakékoliv bytosti [zde] přítomné, [ty] v zemi nebo ty ve vzduchu,
tathāgatañ devamanussapūjitañ, saṅghañ namassāma suvatthi hotū 'ti.
Probuzeného bozi a lidé v úctě mají. Sanghu uctíváme. Ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

ⁱ V jiné existenci, v jiném bytí

ⁱⁱ Post nebo sloup boha Indy v nebo před městskou branou; také velká kamenná deska zapuštěná do země u vchodu do domu (Pali-English Dictionary, Pali Text Society)

ⁱⁱⁱ To se týká těch bytostí, které jsou *sotāpanna* - tedy ten, který dosáhl prvního plodu stezky vedoucí k Nibbāně